

VIJESTI

PRIPREME OKO OSNIVANJA MLJEKARSKE ŠKOLE U BJELOVARU

Nije potrebno ponovno govoriti o važnosti osnivanja mljekarske škole u Hrvatskoj. O tome je već pisano u našoj stručnoj štampi. Poznato je, da od neko 550 ljudi, koji su zaposleni u mljekarskim pogonima, svega oko 100 njih ima potrebne kvalifikacije; ostalih pak 450, koji su bez kvalifikacija stekli su svoje mljekarsko znanje radeći dulje ili kraće praktički u mljekarama. Jasno je, da je upravo takav sastav zaposlenog kadra uzrok, zašto se u pojedinim mljekarama kvare mliječni proizvodi, zašto je proizvodnja jednolična, a izbor po vrstama proizvoda vrlo malen.

Mljekara u Bjelovaru građena je sa svrhom, da služi za potrebe mljekarske škole u Hrvatskoj, ali se s vremenom razvila u privredno mljekarsko poduzeće s izrazitom orijentacijom na što veću proizvodnju i rentabilitet. Budući da u Hrvatskoj nema drugog objekta, koji bi, bolje odgovarao potrebama mljekarske škole, nastojali su odgovorni mljekarski faktori više puta da mljekaru privedu prvašnjoj svrsi, t. j. da posluži za mljekarsku školu. Međutim, sve dosad nisu ta nastojanja urodila plodom, jer su se uvijek pojavljivale kojekakve poteškoće.

Zadružni stočarski savez, u okviru kojega radi sekcija za mljekarstvo, poradio je podkraj god. 1954. oko toga, da se osnuje mljekarska škola u Bjelovaru. Prilikom svoga rada oko unapređenja mljekarskih pogona OPZ-a na terenu, Savez je stekao iskustvo, da je baš nestašica školovanih mljekarskih stručnjaka jedan od glavnih razloga, zašto su nastale teškoće u radu zadružnih mljekarskih pogona, jer se bez dobrih majstora mljekara ne može ni zamisliti uspješan rad mnogih velikih zadružnih mljekarskih pogona, a ne može se ozbiljno ni pristupiti osnivanju novih zadružnih mljekara u onim krajevima, gdje ima potrebnih količina mlijeka za nakup i preradu.

Zadružni stočarski savez poveo je u tu svrhu razgovore s predstavnicima N. O. kotara i Mljekarske industrije u Bjelovaru, te je na početku siječnja ove godine došlo do sporazuma o osnutku Mljekarske škole kod ovog pogona. Prema zaključcima ugovora Savez će osnovati Mljekarsku školu u Bjelovaru, koja će raditi kao škola sa samostalnim finansiranjem. Mljekarska industrija

staviti će u tu svrhu školi na raspolaganje sve poslovne prostorije svojega pogona, sabirališta i potrebne količine sirovina za normalni rad škole. Zadružni pak savez nabavit će potrebna sredstva za rad škole, snosit će troškove za nastavni kadar, izraditi će radni plan za školu u dogovoru s predstavnicima mljekare, snosit će troškove za uređenje školskog internata, potrebnih laboratorija, za školski pribor i t. d.

Na taj način riješeno je ovo krupno pitanje našeg mljekarstva i naše privrede uopće. Škola će početi svoj rad čim se završe potrebni građevni radovi i organizacione pripreme.

Ing. A. P.

DVA KORISNA SASTANKA ZA UNAPREĐENJE MLEKARSTVA

Kako mašingradnja nije dovoljno poznata s razvojem mlekcarstva u zemlji i s njegovim potrebama u mlekarskoj opremi, bilo je potrebno održati zajednički sastanak preduzeća mašingradnje i mlekarskih preduzeća iz cele zemlje. Takav sastanak održan je na inicijativu Instituta za mlekcarstvo pri Saveznoj industrijskoj komori u Beogradu 7. januara 1955.

Na njemu je došlo do međusobnih upoznavanja o današnjim i budućim potrebama mlekarske opreme kako po obimu, vrstama i kvalitetu, tako i o mogućnostima prihvatanja proizvodnje takve opreme od strane preduzeća mašingradnje.

Razvoj mašingradnje jasno pokazuje, da će ona moći proizvoditi gotovo svu opremu, što će dovesti do potpunog oslobođenja uvoza skupe mlekarske opreme.

Na sastanku je dogovoreno, da se u najkraćem vremenu prikupe stvarne potrebe mlekara za 1955. god. zajedno s tehničkim dokumentacijama; zatim da se održi sastanak pri Institutu za mlekcarstvo, gdje bi se pozvala i ona preduzeća mašingradnje, koja nisu bila ranije prisutna, i na tom radnom sastanku preduzeća mašingradnje primila bi na sebe deo proizvodnje mlekarske opreme i obavezala se u pogledu isporuke mlekarama — korisnicima u ovoj godini.

Drugi sastanak održan je sledećeg dana pri Gradskom mlekcarstvu u Beogradu.

Na ovom sastanku Gradsko mlekarstvo iznelo je kroz referat probleme o radu i poslovanju. Iz referata, a kasnije i iz diskusije videlo se, da su slični problemi i kod ostalih mlekara u zemlji, a naročito kod konzumnih mlekara; nadalje, da mlekare imaju poseban značaj u pogledu unapređenja mlekarstva i uloge u pogledu snabdevanja potrošača gradova i industrijskih centara zdravim mlekom; zatim, da se mlekarstvo u privredi ne tretira kao posebna privredna grana, što pored ostalog otežava njegov početni privredni razvoj.

Veći deo problema proizlazi zbog nepostojanja zakonskih propisa, koji bi trebali da regulišu daljnji razvoj ove privredne grane.

Na ovom sastanku doneseni su sledeći zaključci:

1. Konferencija je jednoglasno donela odluku, da se navedeni zaključci, koji su doneseni na osnovu tretiranog materijala iz diskusije prema njihovoj privredi dostave našim saveznim privrednim organima radi upoznavanja čitave problematike u mlekarstvu i donošenja shodnih mera za uklanjanje uzroka, koji ometaju razvoj i unapređenje ove privredne grane; nadalje, republičkim organima u okviru njihove kompetencije i stalnom sekretarijatu konferencije gradova, koji se brine o podizanju i njihovu unapređenju.

2. U pitanju unapređenja proizvodnje mleka, da se pomoć, koju predviđa savezni društveni plan o unapređenju mlekarstva, odnosno govedarstva, daje preko konzumnih mlekara, odnosno mleka prvenstveno onim područjima velikih gradova i industrijskih centara, koji ih snabdevaju konzumnim mlekom.

3. Da se konzumne mlekare tretiraju u svojim obavezama kao preduzeća društvenih doprinosa, ako ne sa većim povlasticama, a ono bar kao organizacije drugih privrednih grana, koje te povlastice uživaju, kao što su zadružne poljoprivredne organizacije ili mlinске industrije, jer i konzumne mlekare nemaju manji značaj u privredi naše zemlje.

4. Konzumnim mlekarama dati olakšice u nabavci mlekarske opreme, koju naša industrija još ne proizvodi: prevozna sredstva, rezervni delovi, pogonski i potrošni materijal.

5. Predočiti nadležnim privrednim organima štetu, koju imaju konzumne mlekare zbog lošeg stanja puteva, kojima se mleko svakodnevno dovozi.

6. Odrediti otkupna područja za konzumne mlekare i zabraniti u njima i svaku preradu mleka u kritičnim mesecima izuzev domaćinstva-proizvođača mleka.

7. Zabraniti dovoz i prodaju mleka preko nakupaca.

8. Stimulisati proizvođače većim otkupnim cenama u cilju povećanja proizvodnje mleka, i u tu svrhu osigurati potrebna novčana sredstva.

9. Mlekare su dužne da svoje odnose s proizvođačima regulišu putem ugovora o količinama, kvalitetu i cenama mleka, koje bi se dva puta godišnje sporazumno utvrđivale za određeni otkupni period.

10. Uspostaviti čvrstu vezu između mlekare i proizvođača mleka kroz pogodne forme udruživanja i povezivanja za što veće interesovanje proizvođača u radu mlekara.

D. P. i L. R.

ZANIMLJIVOSTI IZ SVIJETA

CIJENA I POTROŠNJA MLIJEKA U FRANCUSKOJ, ZAPADNOJ NJEMAČKOJ I ENGLJSKOJ

Radnik u Parizu mora raditi 21 minutu za litru mlijeka, njemački radnik 18, a onaj u Engleskoj 14 minuta. Ovi se podaci osnivaju na prosječnoj nadnici industrijeskog radnika. Potrošnja mlijeka u Francuskoj iznosi 84 kg po stanovniku godišnje, u Zapadnoj Njemačkoj 130 kg, a u Engleskoj oko 154 kg.

Usprkos visoke cijene mlijeku u Francuskoj najviše se troši maslac i sir i to: 6.6 kg sira i 6.5 kg maslaca po stanovniku godišnje, u Zapadnoj Njemačkoj 5.4 kg sira i 6.4 kg maslaca, a Englez troši godišnje 3.6 kg sira i 5 kg maslaca. U Francuskoj se pak troši po stanovniku godišnje 1.5 kg mangarina, u Njemačkoj 11.6 kg, a u Engleskoj 8.6 kg.

(Landw. Presse 22/1954.)

Uvoz sira u Veliku Britaniju god. 1952. i 1953. Talijanski stručni časopis «Il latte» objavio je statističke podatke o uvozu sira u Englesku, pa zaključuje, da je Vel. Britanija god. 1953. uvezla za 10% više sira nego 1952.

Iz	god. 1952. u q	god. 1953. u q
Australije	151.166 (11%)	178.107 (12%)
Nove Zelandije	863.032 (65%)	925.763 (62%)
Kanade	4	64.429
Commonwealtha	179	192
Irske	13.227	5.971
Švedske	15.438	23.174
Danske	157.942 (12%)	126.931 (8,5%)
Nizozemske	121.585	108.349
Francuske	10.518	8.272
Švicarske	19.633	10.873
Italije	18.449	12.127
USA	5	58,4
ostalih zemalja	19.129	19.377
Ukupno:	1.339.307	1.483.623,4

Rusija uvozi maslac: Malo se zna o razvoju poljoprivrede u Sovjetskom savezu, ali je g. Maljenkov nedavno objavio, da ruska poljoprivreda nije još zasad kadra podmiriti sve potrebe zemlje i da je naročito nedovoljan broj krava muzara. Radi ratnog pustošenja broj krava 1952. nije dosegao brojčano stanje iz 1938.

Radi toga Rusija je kupila 30.000 tona maslaca, i to ponajviše od Danske i Holandije, a sada pregovara o nabavi maslaca u Švedskoj i Finskoj.

Ruski planovi o razvoju mljekarske industrije: Prema obavijestima iz ruskih izvora plan o razvoju poljoprivrede za god. 1954. i 1955. sadrži i izradu ovih mliječnih proizvoda:

	1954.	1955.	1954.	1955.
	(u 000 t)		(u % 1950.)	
maslac	476	560	149	176
sirevi	97	135	200	280
od toga tvrdi	37	50	300	410
kondenz. mlijeko u mil. kut.	220	275	270	340
mlijeko u prahu	30	38	320	400
meobrano mlijeko i proizv.	2300	2750	200	240

God. 1956. treba proizvesti 650.000 tona maslaca, t. j. dvaputa više nego 1950., a sira 160.000 tona.

Pogoni će biti modernizirani i opremljeni. Između 1954. i 1955. bit će posve mehanizirana proizvodnja maslaca i sireva. Izgraditi će se 720 maslarna i sirana, 100 gradskih mljekara i 7 tvornica kondenziranog mlijeka.

Švicarska: Konzerviranje mlijeka u prahu. Sjedinjene mljekare kantona de Vaud su objavile, da su usavršile postupak, kojim se u praksi može neograničeno vrijeme čuvati mlijeko u prahu u Sahari, na Ekvatoru i u vrlo hladnim područjima svijeta. Dovoljno je mliječnom prahu dodati svježje vode i zagrijati mješavinu, da se dobije mlijeko za konzum. Takav postupak sušenja moći će se isto tako upotrebiti za sušenje sira i vina.

(Le lait VII/VIII-1954.)

IZLOŽBA ENGLESKIH MUZNIH KRAVA U LONDONU

Od 28.—29. X. 1954. bila je u Londonu u prostorijama »Olimpije« izložba najboljih krava muzara iz cijele Engleske.

Izloženo je bilo 812 najboljih muzara svih pasmina Engleske. Krave su bile izložene u velikoj dvorani, koja je u tu svrhu bila posebno preudešena. Bili su montirani strojevi za mužnju svih britanskih tvornica. Količine mlijeka od izloženih krava kontrolirala je posebna komisija, koja je količinu mlijeka izmuženu trokrotnom muž-

njom upisivala na stajsku tablicu. Dnevna količina mlijeka od izloženih krava kretala se od 25—50 lit. Bilo je krava, koje su davale i do 60 lit., a jedna čak i 64 lit.

Uz krave bili su izloženi mljekarski strojevi i potreban mljekarski pribor.

Ovu izložbu pohodila su 22 agronoma i veterinarara iz FNRJ, koji su na specijalizaciji u Engleskoj.

Danska: Američka okupaciona vlast u Zapadnoj Njemačkoj, izdala je propis, da se mlijeko i vrhnje od 1. XII. 1954. za njihovu vojsku smije dobavljati samo u papirnim bocama. Radi toga su danske mljekare nabavile za 1,7 mil. danskih kruna dva američka stroja za punjenje papirnih boca mlijekom. Strojevi su montirani u južnojitalandskoj mljekari Tyrstrup kod Koldinga. Na sat se može upakovati 50.000 lit. mlijeka.

Američke okupacione vlasti sklopile su s danskim mljekarama ugovor, da do konca godine 1954. dobave 10 mil. litara svježeg mlijeka, 120.000 lit. obranog, 520.000 lit. vrhnja za kavu i tučenje i 130.000 kg sira plativo u dolarima u vrijednosti od 10 mil. danskih kruna (oko 6,3 mil. švic. franaka).

Potrošnja mesa u Evropi: »Schweiz. Metzger Zeitung« javlja, da potrošnja mesa u Evropi još nije dosegla predratnu od god. 1947/48, koja je iznosila 45,1 kg; a po-ratna pak 1953/54, iznosi 41,6 po glavi u godinu dana. U pojedinim zemljama potroš-nja mesa iznosi sada:

Francuska	68,3 kg	Austrija	44 kg
Danska	59,6 "	Zapadna Njemačka	42,5 "
Velika Britanija	55,7 "	Norveška	33,5 "
Irska	54,3 "	Nizozemska	31,7 "
Švedska	50,3 "	Italija	17,9 "
Belgija—Luxembourg	48,4 "	Finska	17,2 "
Švicarska	48,0 "	Portugal	16,5 "
		Grčka	14,4 "

(Schw. Zentralblatt für Milchwirtschaft VIII, IX/1954).

POLJOPRIVREDNA ZADRUGA

OŠTRI ZID

Kotar Garešnica

Pošta Garešnica

**TRAŽI
MLJEKARSKE STRUČNJAKE**

ZA SVE SVOJE POGONE

UVJETI:

Plaća prema pogodbi. Stan i hrana osigurana.

Postoji mogućnost dobivanja povremene nagrade.